

Prædiken til 3. søndag i advent

Luk. 1, 67-80

Uden Lys tal aldrig om
Sandheds Tro og Christendom

...

Kom ihu, at Herrens Ord
Er det Lys, som kom til Jord

...

Amen. (GSV V. No. 250, p. 476)

Bagklogskab kan man komme langt med. Eller hvad siger I? Nej vel. Og dog er det på en måde dét, vi hører om i dagens evangelielæsning. Ja, det er jo en lovsang, Zakarias synger. En smuk salme og lovprisning af Herren vor Gud, der har besøgt sit folk, ja han har forløst det. Som en moder der forløses med barnet.

For Elisabeth, Zakarias' hustru, har netop født et barn, og nu kan og må den ellers stumme Zakarias tale. Og så synger han. Til glæde. Om glæde. Om trøst. Ganske som Esajas mange år før.

For dem begge gælder det, at de blev kaldet af Gud. Zakarias, som allerede var en gammel mand, fik besøg af Gabriel, der sagde, at Gud havde hørt hans bønner. Nu ville Elisabeth blive gravid og føde en søn.

Han skulle – som alle børn – blive sine forældre til fryd og glæde. Siden skulle han skaffe

Herren et folk, der er gjort rede. For allerede fra undfangelsen ville Helligånden være over ham.

Men Zakarias sagde: ”Hvordan kan jeg vide, at det er sandt? Jeg er jo en gammel mand, og min hustru er højt oppe i årene”. Da svarede englen ham: ’Jeg er Gabriel, som står for Guds ansigt, og jeg er sendt for at tale til dig og bringe dig dette glædelige budskab. Men nu skal du blive stum og ikke kunne tale før den dag, da dette sker, fordi du ikke troede mine ord, som vil gå i opfyldelse, når tiden er inde”.

Så Zakarias blev stum og Elisabeth gravid og glad, for som for de fleste af os er børn en velsignelse, og nu havde Gud set til hende og fjernet, hvad der syntes at være vanære.

Så er da den lille Johannes født, han som skal være stor i Herren og berede Herren et folk. Så *nu* kan og må Zakarias synge sin lovsang. Bagklog er han måske, men klogere er han i hvert fald. ... Thi for Gud er alting muligt.

Det med at blive kaldet af Gud og få en opgave, der ser besværlig eller farlig eller urealistisk eller skræmmende ud og så *takke nej*, er vist ret menneskeligt. Moses undskyldte sig med, at han stammede, Esajas

sagde, at hans læber var urene, Jonas flygtede og havnede på havets dyb ved bjergenes rødder. Zakarias fik bud om, at hans lille søn blev født til en opgave, - og troede det næppe. Også Abraham og Sarah fik i deres alderdom lovet en søn, der skulle være med til at opfylde løftet om, at Abrahams slægt skulle være talrig som himlens stjerner og havets sand, - og Sarah lo. Hun var også gammel.

Men Maria, en ung kvinde fra Nazaret, fik også englebesøg. Hun sagde ja. Hendes ”hvordan skal det gå til?” har jeg ofte tænkt måtte slås i hartkorn med de andres vægringer og latter. Men sådan måler Vorherre ikke. Heldigvis.

”Du har fundet nåde, Maria”, og hendes svar er ’Lad det ske mig efter dit ord’. Let it be.

Og Johannes er født til sin opgave, og den ender sådan set ikke for godt. Hans hoved på et fad, fordi Salome med sin skønne dans har fordrejet hovedet på både Herodes og hans selskab. Salomes mor, Herodias, havde været gift med Herodes’ bror og hun var utilfreds med at Johannes havde sagt til Herodes: ”Du har ikke lov til at have hende”. Derfor tænkte Herodias kun på én ting: Johannes skal af med hovedet!

Jesus blev også født til sin gerning. Den begynder også barsk, i en stald, for der var ikke plads til dem i herberget. Der var heller ikke plads i Israel, så de måtte flygte i nattens mulm og mørke, til Egypten, for Kong Herodes så sin magt truet af et lille spædbarn –

Men guddommelig magt lader sig ikke kue eller true af vold. Så heller ikke korset satte en stopper for Guds virke. Det ved vi, fordi vi i dag lever af korset som vort tegn, og vi

lever af den tomme gravs lys. Nu hvor dagene næsten ikke kan blive kortere. Hér er vi i live. Vi glæder os i denne tid. Og kan gøre det, fordi Guds almægt trådte døden endegyldigt under fode. Det er, hvad vi ved i dag, Og dog er vi her *endnu ikke*. For Johannes med tilnavnet Døberen er kun lige født; han er ikke begyndt at gå uklippet rundt i klæder af kamelhår og spise græshopper og vildhonning og prædike omvendelse og beredelse til Herrens komme.

Og den lille himmelkonge fødes først om ni dage. Som han blev født i Betlehem for længe siden, fødes han igen i hvert menneskehjerte til håb, som julebudet til dem der bygge i mørkets og dødens skygge.

Hvert år kan vi have brug for at høre det kald til os, at vi skal lukke dette budskab ind, at vi – ved at samles i julens? navn – husker på, at julen ikke bare er lys i vinduerne, kræmmerhuse og pebernødder og julepopmusik fra tre årtier, men netop at alt drejer sig om et barn født i en stald, lagt i en krybbe, og de første barselsgæster var nogle forhutlede hyrder.

Vi kan godt tillade os lidt bagklogskab, tror jeg. For vi lever jo – *efter* både Betlehems krybbe og Jerusalems kors og tomme gav. Så vi ved, hvad det handler om.

Inden Johannes mistede hovedet, sad han i fængslet, hvor han ikke kunne sove for sine tanker. Han vidste jo ikke alt. Han var født til en opgave. Men var den løst? Derfor sendte han nogle af sine trofaste disciple med det altafgørende spørgsmål: ”Er du den, som kommer, eller skal vi vente en anden?” Sagt på anden vis: Har jeg spildt min tid, eller er min opgave opfyldt?

Johannes får det svar, som han kan ønske sig: ”Fortæl Johannes, at blinde ser, at lamme går, at spedalske bliver rene, at døve hører og døde står op. Sig det. Og sig ham, at *evangeliet forkyndes for fattige*”.

Alt dette var nye toner for Johannes og for hans samtidige. Hvad Johannes skulle forberede var advent – Herrens komme. Det er et budskab, der må skubbe alt andet til side, og som efterlader os i eftertankens rum. Her venter vi så. På bedre tider. På Herrens komme. På opfyldelse af alle drømme. Venter på svar – på bønner og usikkerhed.

Og julens salmer taler ind i denne venten. De kalder os ud af ventesalen, væk fra det selvkredsende. De taler trøst og håb. Den ene salme efter den anden taler om den virkelighed, vi hver især lever i. Ikke som et elendigt liv på jord, ikke et døderige, men de levendes land. Et liv på godt og ondt. Et rige, en verden, hvor vi hver især gør det så godt, vi kan. Men hvor enhver kan opleve, at livsmodet kan sive, som af en ballon fra Tivoli efter sommeren. Som kraftsløse sidder vi måske med hænderne i skødet og tænker, hvordan kan jeg da blive glad, glad igen. Glæden synes fjern og uforventelig. ... Glæden, siger kristendommen, er af en anden beskaffenhed end den, som reklamerne og ugebladene forjætter os. Kristendommen handler om en anden glæde end den, som lokker for vore penge. Det er den anderledes glæde. Den er dybere, den varer længere. Den heler det skrammede, fordi den taler ind i vore hjerter.

Den glæde, at Kristus er født til mennesker, fortæller os, at Gud viser sig ikke blot i et punkt i tiden, men i tidens udstrækning: For

Redaktion

Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

det skete i *de dage*, og *lige siden* har Gud blottet sig, vist sig som den Gud, der ikke længere ville sidde skjult i skyerne, om jeg så må sige, men en Gud der ville i nærkontakt, og det(te) for altid.

Og Sønnen tager i fuld tillid og i fortrøstning til Faderen imod sin opgave: at være Guds udtrykte billede. Dét viser os, hvem Gud er, hvad det betyder at have Gud til far: for i Sønnen afsløres, hvad det vil sige at være menneske: vi er børn af Gud, som der siges i hver dåb.

Sagt med andre ord, så har Gud julenat knyttet sig for evigt til sit skaberværk: i den frostbundne jord, i de nøgne træer -, i den fulde måne, i solen og stjernerne, i menneskene som vi er, i glæde og i sorg: ingen del af os og på intet punkt i livet lades vi alene.

På al vor venten er bare et svar: Ja! Han er den, der kommer. Jesu fødsel er Guds kærlighedserklæring til jord og mennesker: Guds og menneskers historier kan ikke mere fortælles uden den anden. Og det er et kald til os. Vågn op og se!

Dét er juleglæde, det er lyset født til mørket, det er trøsten i sorgen og helingen af sårede sjæle.

Amen.

Unna-Pernille Gjørup Jensen
Sjærring-Skjoldborg, Thy

Salmer:
3, 57, 89, 652, 87